



Årsrapport 2025

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsrevisionen

Årsrapport Stadsbyggnadsnämnden – 2025

Framtagen av Stadsrevisionen i Helsingborgs stad

Datum: 2026-03-23

Diarienummer: 3/2025

Kontakt: stadsrevisionen@helsingborg.se

Foto: Helsingborgs stad

Innehåll

Samlad bedömning	4
Inledning	6
Syfte och revisionsfrågor, avgränsning	7
Revisionskriterier	7
Metoder	8
Resultat av granskningen.....	9
Verksamhet och ekonomi.....	9
Nämndens analys av uppdrag och inriktning.....	9
Måluppfyllelse – verksamhet.....	10
Specifika uppdrag.....	11
Måluppfyllelse - ekonomi.....	11
Rapportering och uppföljning.....	13
Övriga genomförda granskningar	14
Bedömning	14
Styrning och intern kontroll.....	16
Organisation för arbetet med intern kontroll.....	16
Rapportering och uppföljning.....	16
Övriga genomförda granskningar	17
Bedömning	19

Samlad bedömning

De förtroendevalda revisorerna har i sin revisionsplan 2025 beslutat att genomföra en grundläggande granskning av stadsbyggnadsnämnden. Syftet med granskningen är att bedöma om stadsbyggnadsnämnden bedriver en ändamålsenlig och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande verksamhet enligt fullmäktiges mål, beslut och uppdrag samt om stadsbyggnadsnämnden har en tillräcklig styrning och intern kontroll för att leva upp till verksamhetens mål, regler och föreskrifter.

I denna rapport redovisas resultat och bedömningar utifrån stadsrevisionens granskningar av nämnden 2025.

Verksamhet och ekonomi

Vår samlade bedömning är att stadsbyggnadsnämnden i allt väsentligt bedriver en ändamålsenlig och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande verksamhet.

Vi baserar bedömningen på att nämnden i enlighet med stadens anvisningar har lämnat en analys av nämndens uppdrag och inriktning i årsbokslutet. Vi bedömer att analysen visar på förflyttningar som gjorts och lärdomar som dragits under året.

Nämnden uppnår ett av sina tre mål. Av de två återstående målen har det ena ännu inte kunnat mätas fullt ut på grund av förseningar i två av fyra projekt, medan det andra visar en tydlig positiv trend under målperioden. Vi konstaterar att nämnden har genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser och sammantaget redovisar ett positivt resultat. Samtidigt noterar vi att verksamheten, exklusive kapitalkostnader, i likhet med tidigare år, uppvisar ett negativt utfall i förhållande till budget. Vi bedömer att nämnden i högre utsträckning behöver säkerställa att verksamheten håller sin budgetram samt vidtar åtgärder för att vidareutveckla prognosarbetet och därigenom uppnå en högre prognossäkerhet.

När det gäller den avgiftsfinansierade verksamheten konstaterar vi att resultatet för 2025 uppgår till drygt 41 mnkr. Detta behöver beaktas i kommande beräkningar så att verksamheten, sett över en treårsperiod, i enlighet med gällande praxis uppvisar ett resultat som balanserar till noll.

Styrning och intern kontroll

Vår samlade bedömning är att stadsbyggnadsnämnden i allt väsentligt har en tillräcklig intern kontroll.

Vi grundar vår bedömning på att nämnden följer stadens reglemente för intern kontroll och att nämnden bedriver ett systematiskt arbete med intern kontroll utifrån identifierade risker. Liksom föregående år bedömer vi dock att nämnden bör vara mer

delaktig i processen för att ta fram den riskanalys som ligger till grund för den internkontrollplan som antas.

Vår fördjupade granskning av nämndens arbete mot otillåten påverkan visar att det pågår ett förbättringsarbete, men att det finns utvecklingsområden när det gäller systematiken vad gäller bland annat riskanalys och uppföljning.

Inledning

Revisorerna ska enligt kommunallagen årligen pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen inom styrelse och nämnder är tillräcklig.

Kommunstyrelse och nämnder ska bedriva verksamheten i enlighet med fullmäktiges mål och uppdrag, beslut och riktlinjer samt lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten. Därtill ska styrelse och nämnder tillse att det finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner samt en struktur och organisation för arbetet som ger förutsättningar för att verksamheten uppnår beslutade mål och efterlever gällande regelverk inom sina ekonomiska ramar.

För att fullgöra uppdraget bör system och rutiner för ledning, uppföljning, kontroll och rapportering av verksamheten finnas. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt i enlighet med fullmäktiges mål och uppdrag.

Den grundläggande granskningen omfattar granskning av måluppfyllelse samt granskning av styrning och intern kontroll. Granskningen utgör en grund för de bedömningar och uttalande som revisorerna avger i revisionsberättelsen. De fördjupade granskningar som genomförts under 2025 finns tillgängliga att ta del av i sin helhet på stadsrevisionens webbplats: <https://helsingborg.se/stadsrevisionen>.

Granskningen har utförts av Helsingborgs stads revisionskontor på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna. Uppdraget ingår i revisionsplanen för 2025.

Syfte och revisionsfrågor, avgränsning

Syftet med granskningen har varit att bedöma om stadsbyggnadsnämnden bedrivit en ändamålsenlig och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande verksamhet enligt fullmäktiges mål, beslut och uppdrag samt om nämnden har en tillräcklig styrning och intern kontroll för att leva upp till verksamhetens mål, regler och föreskrifter.

Den grundläggande granskningen har omfattat följande revisionsfrågor;

- Vidtar stadsbyggnadsnämnden tillräckliga åtgärder för att uppnå fastställda mål avseende verksamhet och ekonomi?
- Säkerställer stadsbyggnadsnämnden att styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten är tillräcklig?

Utöver ovan har följande områden särskilt granskats inom ramen för den grundläggande granskningen.

- Delegeringsordning - granskningen har syftat till att översiktligt bedöma nämndens styrdokument, kontroll och anmälan av delegeringsbeslut.
- Uppföljning av granskning av klagomålshantering (2023)

Granskningen avser stadsbyggnadsnämnden.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar. Revisionskriterierna för den grundläggande granskningen utgörs av:

- Kommunallagen (2017:725) 6 kap. 1§ och 6§
- Nämndens reglemente
- Relevanta styrdokument och fullmäktiges mål och beslut som berör nämnden

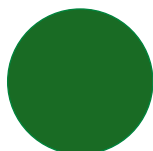
Metoder

Granskningen har skett genom dokumentstudier av plan för mål och ekonomi, verksamhetsplaner, internbudget, dokumenterad riskanalys, plan för uppföljning av intern kontroll, årsresultat av uppföljning av intern kontroll, uppföljningar av ekonomi och verksamhet (ekonomirapporter, delårsrapport, årsredovisning), delegeringsordning samt protokoll och underliggande handlingar. Granskningen har även innefattat intervjuer med tjänstepersoner med särskilt ansvar för förvaltningens processer som rör mål, intern kontroll och ekonomi. Dialogmöte har genomförts med nämndens presidium samt stadsbyggnadsdirektör under hösten 2025.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

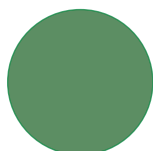
Granskningen har genomförts av sakkunniga revisorer på stadsrevisionen i Helsingborgs stad och kvalitetsgranskats av revisionsdirektören. Berörda sakkunniga revisorer har prövat sitt oberoende i enlighet med SKYREV:s (Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer) rekommendation och inte funnit något hinder mot att utföra granskningen.

Granskningsområdena verksamhet, ekonomi samt styrning och intern kontroll har bedömts enligt nedan bedömningsskala vilket följer SKYREV:s vägledningar och rekommendationer.



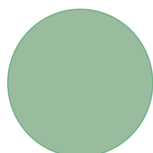
I allt väsentligt ändamålsenlig/tillräcklig

Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Avvikelse/brister som behöver åtgärdas är av mindre karaktär.



Delvis ändamålsenlig/tillräcklig

Bedömningskriterierna bedöms delvis vara uppfyllda. Det finns avvikelser/brister som behöver åtgärdas.



Inte ändamålsenlig/tillräcklig

Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga avvikelser/brister som behöver åtgärdas.

Resultat av granskningen

Nedan redovisas resultat utifrån revisionsfrågorna som berör området verksamhet och ekonomi samt styrning och intern kontroll.

Verksamhet och ekonomi

Nämndens analys av uppdrag och inriktning

Nämnden ska enligt stadens styrmodell följa stadens övergripande inriktningar. Dessa visar vad fullmäktige vill att koncernen ska fokusera på för att Helsingborg ska utvecklas mot vision Helsingborg 2035.

Nämndens uppdrag	Att planera, bygga och förvalta Helsingborg för en hållbar stadsutveckling.
Nämndens inriktning	Att staden ska upplevas ren och kännas trygg för alla oavsett tid på dygnet. När staden växer med bostäder och verksamhetsytor ska den göra det med variation och stor hänsyn till livskvaliteten för dagens helsingborgare.

I nämndens årsbokslut lämnas en analys av nämndens inriktning. Nämnden anger att utvecklingen går i positiv riktning, men att den kräver fortsatt uthållighet, tydliga prioriteringar och stärkt samordning. I analysen beskrivs hur nämnden under året arbetat i linje med de olika delarna i inriktningen. Vad gäller renhet visar flera mätningar och undersökningar på minskad upplevd nedskräpning i staden och nämnden utsågs under 2025 till Årets Håll Sverige Rent kommun i landet, en positiv trendförflyttning från 123 (2023) och 10 (2024). Nämnden beskriver att orsaken är ett strategiskt fokus på förebyggande insatser. Samtidigt finns förbättringsområden angivna som fördjupad samverkan med förvaltningar och externa parter samt att tydligare integrera drift- och förvaltningsperspektivet i tidiga skeden av stadsutvecklingsprocesser.

Vad gäller tryggheten motiverar nämnden att den har en positiv utveckling vilket syns i polisens trygghetsmätning, att antal skadade i trafiken har minskat och mindre antal synpunkter från medborgare. Nämndens olika värddar, bland annat kopplat till stadens inriktning för sysselsättning, som arbetar för en renare stadsmiljö, bidrar även enligt nämnden till ökad trygghet genom sin närvaro i stadsrummet. Nämnden anger att deras nya mät- och uppföljningsmodeller bidrar till större systematik, men ser att det finns behov av större framförhållning och bättre koppling mellan planering, genomförande och uppföljning.

För att staden ska växa med variation har nämnden lyft in perspektivet i strategiska planer under året såsom Stadsplan södra staden. Det minskade byggandet utifrån konjunkturen har medfört att större fokus under året lagts på att i höja kvaliteten i planering och gestaltning. Även här poängterar nämnden vikten av samverkan med näringsliv och andra förvaltningar för att nå upp till inriktningens intentioner.

Stadens inriktningar finns inskrivna som prioriterade områden i förvaltningens verksamhetsplan för 2025, och enligt förvaltningen följs de upp inom ramen för de verksamhetsdialoger som stadsbyggnadsdirektören genomför under året.

Måluppfyllelse – verksamhet

Kommunfullmäktige har beslutat om tre **verksamhetsmål** för stadsbyggnadsnämnden 2025:

- Stadsbyggnadsförvaltningen ska främja möjligheterna till ökat byggande av småhus (villor, radhus, parhus). Som en del i detta ska förvaltningen prioritera planer och utbyggnad av områden som möjliggör ökat byggande av småhus 2025 ska därmed detaljplaner innehållande minst 200 nya småhus antas/ tillstyrkas i stadsbyggnadsnämnden
- Företagens bedömning av stadsbyggnadsförvaltningens myndighetsutövning och service inom bygglov ska 2025 uppgå till ett nöjd-kund-index på minst 76 i SKR:s företagsklimatmätning Insikt
- Fyra investeringsprojekt över 1 miljon ska, efter genomfört projekt, upplevas 2,0 enheter tryggare på en skala från 1–6

Nämnden uppnår för 2025 ett av sina mål. Under året har nämnden tillstyrkt detaljplaner med 246 nya småhus, och uppnår därmed det första målet. Nämnden beskriver att planenheten under året prioriterat och resurssatt detaljplaner för småhus för att kunna nå nämndens mål. Nämnden har under året prognosticerat att målet kommer att uppnås

Det andra målet uppnås inte. Det preliminära utfallet för 2024 är 74, vilket visar på en positiv trendförflyttning under mandatperioden vid en jämförelse med tidigare år: 2022 (62), 2023 (64) och 2024 (69). Nämnden anger att målet är ambitiöst, men beskriver att förbättringsåtgärder tydliggjorts i en handlingsplan som gett önskade effekter och som de kommer fortsätta fokusera på för att på sikt nå 76 i mätningen. Under året har nämnden i sina prognoser angett att målet inte kommer att uppnås

När det gäller det tredje målet har endast två investeringsprojekt färdigställts, vilket gör att nämnden bedömer att målet inte kan anses uppfyllt. Förseningarna beror dels på att den ena upphandlingen blev för kostsam och behövde göras om, dels på att leveransen av belysningsstolpar till det andra projektet försenades. Uppföljningar efter genomförandet av de två projekten som färdigställts – Holländaretrappan och

tunneln under Malmöleden – visar att båda platserna upplevs som tryggare, med en ökning på drygt två enheter på skalan.

Specifika uppdrag

Stadsbyggnadsnämnden har fått tre specifika **uppdrag från kommunfullmäktige** under 2025.

Uppdrag från KF 2025	Återrapporterat	Resultat
Att utreda hur staden kan möjliggöra för fler som bor i staden att få tillgång till laddinfrastruktur	Genomfört. 20 november 2025	En framtagen statusrapport visar att Helsingborg har god tillgång till publik laddning, men med stora skillnader mellan villaområden och äldre flerbostadsområden. Förvaltningen föreslår att kommunen tar en tydlig möjliggörande och samordnande roll för laddinfrastruktur på både tomt- och allmän mark, utan att själv agera operatör. Arbetet bör främja etableringar av marknadens aktörer genom planering, partnerskap och digitala lösningar.
I samverkan med barn- och utbildningsnämnden och fastighetsnämnden utreda hur trafiktryggheten vid stadens skolor ska öka	Genomfört. 20 november 2025	Under 2025 genomfördes en omvärldsbevakning, som jämförde arbetssätt i andra kommuner och länder. Analysen visar att stadens insatser – såsom separata gång- och cykelvägar, säkra passager, hastighetssänkningar och åtgärder för att påverka beteenden – ligger i linje med etablerad praxis. Det ökande bilskjutsandet innebär dock att ett fortsatt och långsiktigt arbete, liksom fortsatta investeringar i trygghets- och trafiksäkerhetsåtgärder, är särskilt angelägna framöver.
I samverkan med kommunstyrelsen utreda hur invånare i stadens villaområden upplever sitt område	Genomfört. 20 november 2025	Under 2025 genomfördes invånardialoger i sex områden för att kartlägga upplevd livskvalitet. Dessa visar att natur och grönområden värderas högst, följt av fritid, trygghet, service och social gemenskap. Medborgarna som deltog trivs i hög utsträckning i sin boendemiljö. Resultaten styr kommande satsningar, bland annat investeringar i Laröd 2025 och Gustavslund 2026.

Stadsbyggnadsnämnden har rapporterat samtliga uppdrag inom utsatt tidsram.

Måluppfyllelse - ekonomi

Skattefinansierad verksamhet

Stadsbyggnadsnämnden har för 2025 tilldelats en ekonomisk ram på ca 865,6 mnkr från kommunfullmäktige. Resultatet för året uppgår till ett överskott på 31,7 mnkr jämfört med budget. Prognosen efter april låg på 40 mnkr och efter augusti på 35 mnkr.

Avdelning	Budget 2025	Prognos DR1 2025	Prognos DR2 2025	Utfall 2025
Stadsplanering	-65,8	-65,8	-65,8	-60,1
Stadsmiljö	-139,1	-139,1	-143,1	-136,9
Drift & Underhåll	-302,6	-302,6	-307,6	-318,2
Kapitalkostnader	-358,0	-318,0	-318,0	-318,7
Totalt	0	40,0	35,0	31,7

Den positiva avvikelsen beror på överskott inom kapitalkostnader om 39,4 mnkr (34,1 mnkr 2024). Detta beror på att olika investeringar fördröjts eller påbörjats senare under året.

Övriga verksamheter inom nämnden visar ett underskott på -7,7 mnkr. Underskottet hänförs till avdelningen för drift och underhåll, medan övriga avdelningar visar överskott. De största orsakerna är att kostnaderna för vinterväghållning översteg budget med 12,1 mnkr samt att energi- och nätkostnaderna för stadens gatubelysning blev 7,1 mnkr högre än budgeterat. En jämförelse visar att nämndens budgetpost för vinterväghållning ligger lågt, då den årligen överskridits med mellan 8-15 mnkr de senaste fem åren. Revisionen noterade samma orsak vid 2024 års bokslut, där överskott redovisades inom kapitalkostnader medan övrig verksamhet och avdelningen för drift och underhåll redovisade ett negativt underskott.

Redovisningen av nämndens investeringar framgår av tabellen nedan:

Investeringar	Budget 2025	Prognos DR1 2025	Prognos DR2 2025	Utfall 2025
Infrastruktur och stadsutveckling	-282,7	-289,5	-287,0	-265,5
Exploatering	-263,4	-50	-50	-33,3

Investeringarna i infrastruktur och stadsutveckling ligger 17,2 mnkr lägre än budget. Orsaken är att två större projekt blivit försenade samt att upphandling avseende utbyte av gatubelysning överprövats, vilket medfört att kostnaderna för denna investering förskjutits till 2026.

Investeringarna i exploateringar är 230,1 mnkr lägre än budget. Orsaken är att sex större projekt inte kommit i gång som planerat beroende av att planprocessen försenats. Enligt uppgift från förvaltningen är orsakerna i huvudsak kopplat till utredningar där olika myndigheter behöver ta ställning till sakfrågor avseende områden som trafik, vatten och buller.

Avgiftsfinansierad verksamhet

Inom stadsbyggnadsnämndens ansvarsområde ingår stadens avgiftsfinansierade verksamhet avseende vatten och avlopp.

VA-verksamhet	Budget 2025	Prognos DR1 2025	Prognos DR2 2025	Utfall 2025
Driftredovisning	5,4	5,4	15,0	37,2
Investeringar	-283,8	-283,8	-283,8	-232,1

VA-verksamheten har ett ackumulerat resultat på +4,4 mnkr från 2024. Sett över en treårsperiod bör verksamheten landa på ett 0-resultat enligt VA-nämndens uttalande¹. Årets resultat uppgår till 37,2 mnkr vilket medför att bolagets upparbetade överskott efter 2025 uppgår till 41,6 mnkr. Överskottet beror på ett antal variabler varav de största är lägre kostnader än budget vad gäller drift och underhåll av VA-anläggningar samt produktion och distribution av dricksvatten.

Årets investeringar inom VA understiger budget med 52 mnkr. Det är en skillnad på 52 mnkr jämfört med prognosen i slutet av augusti. Orsaken är främst att projektet med ny tryckstegringsstation på Örbyverket haft ett utfall på 10 mnkr under budget, det inte använts något av reserven för oförutsedda projekt för ledningsnät och att flera projekt med mindre avvikelser ackumulerats till större belopp.

Rapportering och uppföljning

Nämnden får vid varje sammanträde en rapport om vad som sker inom de fyra avdelningarna – drift och underhåll, stadsmiljö, stadsplanering samt stöd och utveckling, genom den månadsrapport som tas fram. Utöver detta får nämnden även

¹ Statens VA-nämnds avgörande, Beslut 2005-09-29, BVa 53

muntlig information från tjänstepersoner som representerar olika delar av verksamheten.

Kopplat till det servicemål avseende bygglov som inte uppnås, har nämnden vid tre sammanträden under året haft fördjupningar inom olika delar av bygglov. Det finns en handlingsplan i strävan mot målet som bland annat innefattar kompetensutveckling och kulturförflyttning, utökad rådgivningstid, erfarenhetsutbyte med kommuner som ligger bättre och dialog med företag. Nämndens redovisade nyckeltal inom bygglov visar på en positiv utveckling.

Nämnden får en ekonomisk uppföljning tre gånger per år: i samband med delårsrapporterna efter april och augusti samt i samband med årsbokslutet. Därutöver får nämnden vid vartannat sammanträde en statusredogörelse, bland annat avseende ekonomin, för de projekt som överstiger 15 miljoner kronor. I nämndens årsrapport lämnas fördjupade kommentarer tillsammans med en analys av förändringar i nyckeltalen.

Vad gäller ekonomisk uppföljning noterar vi, i likhet med tidigare år, att det inom flera områden finns större skillnader mellan prognosen i delårsbokslutet och utfallet i årsbokslutet. Det gäller både driftkostnader och investeringar och både avseende skattefinansierad och avgiftsfinansierad verksamhet.

Övriga genomförda granskningar

Uppföljning av granskning av klagomålshantering (2023)

2023 gjorde stadsrevisionen en granskning av klagomålshantering på stadsbyggnadsnämnden. En uppföljning av granskningen har gjorts under året.

Granskningen resulterade i en bedömning i att nämnden i stort hade en ändamålsenlig hantering av synpunkter och klagomål. Det fanns dock två rekommendationer; dels att nämnden behövde arbeta vidare för att säkerställa att det i ärendena framgick vilka åtgärder som vidtagits, samt att säkerställa att kunder som önskar återkoppling i sitt ärende även får det; och dels att verksamheten behövde tydliggöra på vilket sätt inkomna synpunkter kan användas i verksamhets- och kvalitetsutveckling. Årets uppföljning visar att nämnden infört ett nytt ärendehanteringssystem som tydliggör när medborgare önskar återkoppling och även innehåller mallar för enhetliga och kvalitetssäkrade svar. Systemet har även stärkt nämndens möjlighet att följa hur synpunkter leder till konkreta förbättringar i verksamheten. Sammantaget gör vi bedömningen att nämnden i allt väsentligt har vidtagit åtgärder utifrån resultatet av den tidigare genomförda granskningen.

Bedömning

Vår samlade bedömning är att verksamheten i **allt väsentligt** har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi baserar vår bedömning på att nämnden i enlighet med stadens anvisningar har lämnat en analys av sitt uppdrag och sin inriktning i årsbokslutet. Av analysen framgår vilka förflyttningar som gjorts under året inom nämndens tre huvudområden: renhet, trygghet och stadsutveckling med variation. I analysen redovisar nämnden dessutom flera lärdomar utifrån årets resultat samt att nämnden identifierat ett antal utvecklingsområden framåt. Vi ser positivt på att analysen av nämndens nyckeltal kopplas till uppdrag och inriktning, vilket bidrar till en tydligare förståelse av verksamhetens utveckling under året och de faktorer som påverkat resultaten.

Nämnden redovisar att ett av tre mål har uppnåtts. Det andra målet avseende service inom bygglov, som ännu inte är uppfyllt, uppvisar en positiv trend. Under flera sammanträden under året har nämnden följt området och låtit förvaltningen redovisa vilka åtgärder som genomförts. Det tredje målet, som tidigare prognostiserats att uppnås, har ännu inte kunnat mätas fullt ut på grund av förseningar i två investeringsprojekt. Analysen visar att insatser är pågående och att projekt fortsatt kommer följas upp under 2026.

Vidare baserar vi vår bedömning på att nämnden har genomfört sitt uppdrag inom ramen för tillgängliga resurser och sammantaget redovisar ett positivt resultat. Vi konstaterar dock att nämndens verksamhet exklusive kapitalkostnader, även i år uppvisar ett negativt resultat i förhållande till budget. Vi bedömer att nämnden i högre utsträckning behöver säkerställa att driftverksamheten bedrivs inom fastställd budgetram.

Vi kan vidare konstatera att det förekommer betydande skillnader mellan prognoserna för drift och investeringar i delårsbokslutet per augusti och det faktiska utfallet i årsbokslutet. För vissa områden uppgår differenserna till tiotals miljoner kronor. Sådana avvikelser kan delvis förklaras av oförutsedda händelser, men liknande skillnader har noterats av revisionen även tidigare år. Vi ser det som viktigt att nämnden stärker sin styrning och uppföljning av ekonomin samt säkerställer att de prognoser som lämnas är mer träffsäkra och stabila över tid. Särskilt utifrån att vissa budgetposter konsekvent visat underskott i förhållande till budget sett över en längre tidsperiod.

För den avgiftsfinansierade verksamheten konstaterar vi att nämnden under 2025 redovisar ett resultat som överstiger budget med drygt 30 miljoner kronor. Det är viktigt att nämnden beaktar detta i sina kommande beräkningar, så att verksamhetens resultat över en treårsperiod uppgår till ett nollresultat, i enlighet med gällande regelverk.

Utifrån uppföljningsgranskningen av klagomålshantering bedömer vi att nämnden har vidtagit åtgärder i linje med lämnade rekommendationer.

Styrning och intern kontroll

Organisation för arbetet med intern kontroll

I stadens reglemente för intern kontroll tydliggörs ansvaret för den interna kontrollen. Nämnden har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde och ska upprätta en särskild plan för uppföljning av den interna kontrollen.

Stadsbyggnadsnämnden beslutade den 14 november 2024 om en plan för intern kontroll för 2025. Planen baseras på en riskanalys som genomförts inom förvaltningen. Planen innehåller enbart fyra punkter, samtliga inom avsnittet administration. Av riskerna är två värderade som kritiska och två som medelrisker.

Inför plan 2026 har internkontrollsamordnaren, liksom tidigare år, deltagit i samtliga ledningsgrupper för att informera om processen för riskanalys och samla in identifierade risker. Inför årets arbete har diskussionerna fördjupats och i större utsträckning omfattat verksamhetsrelaterade risker, vilket innebär att planen har breddats något från sitt tidigare fokus på enbart administrativa områden. Förvaltningens tjänsteorganisation presenterade förslaget för nämnden en månad tidigare än vad stadens årshjul anger, för att ge ledamöterna möjlighet att inkomma med eventuella kompletteringar. I övrigt har nämndens ledamöter inte varit delaktiga i framtagandet av riskanalysen.

Rapportering och uppföljning

Resultatet av uppföljningen av den interna kontrollen, med utgångspunkt från antagen plan, ska enligt reglementet för intern kontroll rapporteras skriftligen till nämnden minst en gång per år. Vi noterar att nämnden får redovisning vid ett tillfälle under året, i samband med slutrapporteringen den 26 februari 2026.

I bedömningen av resultatet har inga allvarliga avvikelser framkommit, men en punkt har bedömts som kännbar. Den gäller att gallring inte alltid sker i enlighet med nämndens dokumenthanteringsplan. Samma brist bedömdes som kännbar även 2024. Under 2025 har åtgärder vidtagits, bland annat information vid samtliga enheters ATP-möten samt introduktion för nyanställda. Årets uppföljning visar på en viss förbättring. Nämnden har beslutat om tre åtgärder som ska genomföras under 2026 för att ytterligare minska risken för fel.

Nämnden har vid sitt sammanträde den 26 februari 2026 fått en åiterrapportering av vidtagna åtgärder avseende de brister som identifierades i 2024 års uppföljning av intern kontroll.

Övriga genomförda granskningar

Delegeringsordning

Stadsrevisionen har genomfört en granskning som har syftat till att översiktligt bedöma stadsbyggnadsnämndens styrdokument, kontroll och anmälan av delegeringsbeslut.

Enligt 6 kap. 37 § kommunallagen (2017:725) får en nämnd delegera sin beslutanderätt i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Delegering kan även omfatta uppdrag till anställd enligt 7 kap. 5–8 §§. Bestämmelserna innebär att nämnden kan överföra sin beslutanderätt i vissa frågor, men enligt 6 kap. 38 § får beslutanderätten inte delegeras i ärenden som rör verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet samt i andra ärenden av principiell beskaffenhet eller större vikt. Vidare föreskriver 6 kap. 40 § att nämnden ska besluta i vilken utsträckning beslut ska anmälas till nämnden.

Aktualitet

Stadsbyggnadsnämndens delegationsordning är antagen den 25 februari 2014, men har reviderats sexton gånger sedan dess, senast den 26 februari 2026.

Delegationsordningen uppdateras enligt uppgift vid behov, vanligen på initiativ av tjänstemannaorganisationen. Bakgrunden till tidigare revideringar har varit lagändringar, förändringar i organisationen eller behov av att justera beslutsnivåer av delegerad beslutanderätt, särskilt inom bygglovsverksamheten. Revideringar sker också för att säkerställa att lagrum i dokumenten är korrekta och följer aktuella bestämmelser.

Det finns inte ett formellt årshjul, men av ansvarig jurist framgår att bevakning av förändringar utifrån lagstiftningen sker löpande och initierar frågor till chefer vid behov.

Delegering av beslutanderätt

I nämndens delegeringsordning anges ofta fyra till fem olika roller som delegat för varje ärende. Dokumentet förtydligar inte hur rangordningen ska tolkas, men enligt uppgifter i vår intervju upplevs roller och ansvar vara tydligt definierade.

Rangordningen används flexibelt genom att den som står sist i ordningen fattar normalt beslut, medan högre nivåer fungerar som stöd och kan träda in vid behov av avlastning eller frånvaro.

Arbetsinstruktionen är antagen av nämnden som en bilaga till delegeringsordningen och betraktas, enligt uppgift från förvaltningen, som en förlängning av delegationerna snarare än enbart ett internt dokument för arbetsfördelning. Vi noterar i stadsbyggnadsnämndens delegeringsordning att förvaltningschefen har rätt att komplettera arbetsinstruktionen. Det framgår inte vidare vad som avses.

Förvaltningen har en rutin för att säkerställa att delegeringsordningen inte omfattar ärenden som enligt lag inte får delegeras. Det förekommer exempelvis vid ärenden som enligt PBL kräver nämndbeslut, som vissa vitesförelägganden. Förvaltningens jurist granskar delegeringsordningen vid varje revidering, och tidigare förslag som strider mot lagen har stoppats.

Återanmälan

Delegater rapporterar in beslut till nämndsekreteraren, som sammanställer besluten inför varje nämnd. Bygglövsbeslut hämtas automatiskt via verksamhetssystemet, vilket underlättar då det rör sig om många beslut varje månad.

Rutinen bygger dock till viss del på manuell påminnelse och kan vara sårbar för delegater som sällan fattar beslut, exempelvis inom ekonomi eller administrativa ärenden.

Åtterrapporering har enligt protokoll skett på samtliga sammanträden som nämnden haft under året. Delegeringsbeslut delges nämndens ledamöter genom en lista strukturerad efter delegeringsordningens olika beslut samt underlag i Assistenten. Fullständiga beslut bifogas vid behov

Stadens arbete mot otillåten påverkan

Stadsrevisionen har genomfört en granskning av stadens arbete mot otillåten påverkan. Syftet med granskningen har varit att bedöma om berörda nämnder har säkerställt en ändamålsenlig styrning och en tillräcklig intern kontroll för att förebygga och motverka otillåten påverkan. Granskningen har omfattat barn- och utbildningsnämnden, miljönämnden, socialnämnden och stadsbyggnadsnämnden.

Vår granskning av stadens arbete mot otillåten påverkan visade att nämnden delvis har säkerställt en ändamålsenlig styrning och en tillräcklig intern kontroll för att förebygga otillåten påverkan. Utvecklingsområden framkom i det systematiska arbetet avseende bland annat riskanalys, riskmedvetenhet, förebyggande arbete, rapportering och uppföljning

Nämnden har yttrat sig över granskningen vid sitt sammanträde den 20 november 2025. Av yttrandet framgår att nämnden i stort delar revisionens förslag till förbättringar och att förbättringsarbetet i flera fall redan har påbörjats. Arbetet kommer även att systematiseras genom att ingå i förvaltningens systematiska arbetsmiljöarbete och följas upp inom ramen för intern kontroll under 2026.

Bedömning

Vår samlade bedömning är att den interna kontrollen **i allt väsentligt** har varit tillräcklig.

Vi baserar vår bedömning på att nämnden följer stadens reglemente för intern kontroll och att arbetet bedrivs systematiskt utifrån identifierade risker och utgör en integrerad del av nämndens styrning och uppföljning av verksamheten. Liksom föregående år bedömer vi dock att nämnden bör vara mer delaktig i processen vid framtagandet av den riskanalys som ligger till grund för den årliga plan som antas. Fördelar kan vara att det hjälper nämnden att stärka styrning, ansvar och uppföljning och för att säkerställa att prioriteringar blir korrekta.

Vår fördjupade granskning av nämndens arbete mot otillåten påverkan visar att nämnden arbetar med frågan, men att arbetet behöver systematiseras för att vara fullt ut ändamålsenligt och bedrivs med tillräcklig intern kontroll. Enligt nämndens yttrande har man påbörjat ett arbete för att stärka den interna kontrollen inom området och även inkluderat risker kopplade till otillåten påverkan i internkontrollplanen för 2026.

Nämndens delegeringsordning bedöms vara aktuell och ändamålsenligt strukturerad där principer för delegering, vidaredelegering och återanmälan av beslut framgår i enlighet med kommunallagens bestämmelser. Om arbetsinstruktionen uppfattas som en del av delegationerna innebär dock förvaltningschefens rätt att ändra i arbetsinstruktionen att funktionen indirekt kan påverka beslutanderätten. Detta strider mot kommunallagens krav på att delegationsrätten och dess omfattning ska fastställas av nämnden. Vi bedömer att nämnden bör se över skrivningen.